

СТАЛИЙ РОЗВИТОК В УКРАЇНІ: ВНЕСОК БІЗНЕСУ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ ІНФРАСТРУКТУРНИХ КОМПАНІЙ

**КОРНЬОВА Вікторія, здобувачка вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування**

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: У роботі розглянуто реалізацію принципів сталого розвитку на прикладі українських компаній Uklon та АТ «Укрзалізниця». Показано, що бізнес в умовах війни здатний поєднувати економічні цілі з екологічними, соціальними та гуманітарними ініціативами.

Ключові слова: Цілі сталого розвитку; Uklon; Укрзалізниця; корпоративна соціальна відповідальність; Глобальний договір ООН.

Сталий розвиток у сучасному світі набув статусу глобального пріоритету, оскільки забезпечує баланс між економічним зростанням, соціальним добробутом та збереженням природних ресурсів для майбутніх поколінь. Ідея полягає у створенні нових моделей розвитку, що враховують потреби людини, громади та держави. Серед підприємств України, які долучилися до виконання Цілей сталого розвитку, та поєднують свою діяльність із екологічними, соціальними та гуманітарними ініціативами, важливе місце посідають інфраструктурні компанії.

У червні 2022 року український онлайн-сервіс виклику авто Uklon став членом Глобального договору ООН в Україні, сприяє досягненню Цілей сталого розвитку, й основними напрямками діяльності Uklon в цій сфері є: реалізація заходів щодо боротьби зі змінами клімату; забезпечення життєздатності та стійкості міст; здорового способу життя та безпечного переміщення; надання гідних умов праці та вплив на економічний розвиток країни [1]. У квітні 2023 року Uklon спільно з Mastercard та MacPaw запустив клас «Inclusive» – спеціально обладнані авто для людей на візках, який працює в Києві та передмісті (до 20 км) з перспективою розширення [2]. Проєкт підтримали Фонд ветеранів України та спільнота «Бізнес без бар'єрів», виручка якого скеровувалася на покриття витрат – зарплати водіїв, пальне, а також встановлення підйомників, пандусів та систем фіксації візків [2]. Водії пройшли спеціальне навчання від Dostupno.UA, а за менше, ніж рік роботи, здійснено 3360 поїздок, подолано 41 530 км [2]. У межах ініціативи «Благодійні внески», кошти

з якої спрямовуються на проєкт #UklonВолонтер для підтримки ЗСУ, медиків та волонтерів, було здійснено понад 6 тис. поїздок, передано продукти, воду, пальне та ліки [2]. За час роботи класу «Евакуація» для міжміських перевезень та перевезень гуманітарних вантажів до кінця першого місяця було виконано 3,5 тис. поїздок, найдовшою з яких був маршрут Миколаїв-Львів довжиною 841 км, а через БФ «Повернись живим» компанія вже понад 10 років підтримує українську армію [3]. Приклад діяльності Uklon демонструє, що навіть у складних умовах війни бізнес може відігравати важливу роль у досягненні Цілей сталого розвитку. Компанія поєднує економічні результати з екологічними, соціальними та гуманітарними ініціативами, створюючи позитивний вплив на суспільство. Важливим кроком стало приєднання до Глобального договору ООН, що закріпило орієнтацію Uklon на міжнародні стандарти відповідального бізнесу. Інклюзивні сервіси, підтримка ЗСУ та волонтерів, гуманітарні перевезення й екологічні ініціативи свідчать про інтеграцію принципів сталого розвитку у стратегію компанії.

Ще одне інфраструктурне підприємство, яке активно реалізовує принципи сталого розвитку, АТ «Укрзалізниця», з 2017 р. взяло на себе складання інтегрованих звітів про діяльність, де висвітлюються питання соціальної та екологічної відповідальності, сталого розвитку та взаємодії зі стейкхолдерами, а також зобов'язалося сприяти економічному зростанню, зайнятості, розвитку високотехнологічних виробництв, збільшенню внутрішнього попиту, підтримці експорту та реалізації інфраструктурних проєктів [4]. У структурі підприємства діє Департамент корпоративної соціальної відповідальності, що займається системою управління у сфері КСВ, підготовкою нефінансової звітності, комунікаціями з громадськістю та формуванням позитивного іміджу [4].

АТ «Укрзалізниця» модернізує підхід до вантажних перевезень за економічної підтримки держави, створює медичні евакуаційні вагони для перевезення поранених, здійснює спеціальні перевезення перших осіб та дипломатів більшості цивілізованих країн світу в рамках проєкту «Залізна дипломатія», змінює власну інфраструктуру відповідно до програми

безбар'єрності та впроваджує політику українізації залізниці [5]. Товариство здійснювало від початку повномасштабного вторгнення та продовжує за необхідності здійснювати заходи щодо евакуації населення, а також матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення [5]. За весь час повномасштабної війни було евакуйовано більше 4 млн пасажирів, з яких 1 млн дітей, а також 120 тисяч тварин [5].

26.12.2022 р. була затверджена Екологічна політика АТ «Укрзалізниця» до 2030 року. Основними принципами Політики є: лідерство та відповідальність; пріоритет екологічної безпеки; гармонізація економічних, екологічних і соціальних інтересів; впровадження новітніх технологій; превентивний та ризик-орієнтований підходи; екологічна освіта й культура; відкритість і прозорість діяльності. Основними напрямками та цілями є охорона довкілля, раціональне природокористування, екологічна безпека [6]. Головними завданнями є збереження та покращення якості довкілля; мінімізація шкідливих викидів і відходів; раціональне використання ресурсів; розвиток енергозберігаючих технологій; контроль за дотриманням вимог підрядниками; залучення персоналу до екологічної діяльності [6]. Шляхи реалізації визначені так: дотримання законодавства та міжнародних стандартів; управління екологічними ризиками; розвиток відновлюваної енергетики; оновлення природоохоронних споруд; зменшення викидів від транспорту й інфраструктури; контроль якості захисних лісосмуг; безпечне перевезення небезпечних вантажів; зменшення ризиків забруднення ґрунтів; вдосконалення поводження з відходами; формування екологічної культури працівників; відкритість інформації про вплив на довкілля [6].

АТ «Укрзалізниця» у складних умовах повномасштабної війни демонструє не лише здатність забезпечувати безперервність перевезень, а й гнучко адаптуватися до нових викликів. Компанія виконує стратегічні завдання держави — від евакуації населення, поранених і культурних цінностей до реалізації проєкту «Залізна дипломатія» та створення безбар'єрного середовища. Водночас Укрзалізниця активно модернізує підходи до управління, інтегруючи екологічну політику до 2030 року, що відповідає сучасним міжнародним стандартам сталого

розвитку. Така діяльність свідчить про комплексний підхід до виконання соціальної, екологічної та економічної місії підприємства, що зміцнює його роль як ключового перевізника та важливого інституційного актора в Україні.

Отже, питання сталого розвитку в Україні зумовлене необхідністю пошуку ефективних механізмів інтеграції бізнесу у процеси екологічно та соціально відповідального зростання. Особливого значення це набуває для інфраструктурних компаній, які формують основу економічної стабільності та мають значний вплив на довкілля й суспільство. Подальші наукові дослідження дадуть змогу виявити нові інструменти співпраці держави та бізнесу, оптимізувати управлінські підходи та виробити стратегічні рішення для досягнення балансу між економічними інтересами та потребами сталого розвитку.

Література:

1. Uklon приєднується до Глобального договору ООН. URL : <https://uklon.com.ua/news/uklon-pryedyednuetsya-do-globalnogo-dogovoru-onn/> (дата звернення: 26.09.2025).
2. Uklon Інклюзивний. URL : <https://gc.partnership.in.ua/language/en/portfolio/uklon-inclusive/> (дата звернення: 26.09.2025).
3. Як Uklon допомагає у воєнний час. URL : <https://eba.com.ua/yak-uklon-dopomagaye-u-voyennyj-chas/> (дата звернення: 26.09.2025).
4. Овчиннікова В.О., Корінь М.В., Обруч Г.В., Чорнобровка І.В. Соціальна відповідальність як інструмент забезпечення сталого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах соціально-економічної кризи. URL : <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/9477> (дата звернення: 26.09.2025).
5. «Укрзалізниця». Загальна інформація. URL : https://uz.gov.ua/about/general_information/ (дата звернення: 26.09.2025).
6. Екологічна політика АТ «Укрзалізниця» до 2030 року. URL : https://uz.gov.ua/about/documents_jsc/ (дата звернення: 26.09.2025).

Abstract: The work highlights the implementation of Sustainable Development Goals using the example of Ukrainian companies Uklon and JSC «Ukrzaliznytsia». It is shown that business in wartime is able to combine economic goals with environmental, social and humanitarian initiatives.

Key words: Sustainable Development Goals, Uklon, Ukrzaliznytsia, Corporate Social Responsibility, UN Global Compact.

*Науковий керівник – МІКУЛЯК Катерина,
асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*